

-अधीत *a.* [न आरभ्य किञ्चिदधीतः] studied or taught or read without reference to any particular subject (not as part of a regular or authoritative work); learnt as a detached subject; येषां मन्त्राणां कर्मविशेषे विनियोगो नोक्तः तेषां मन्त्राणाम् अनारभ्याधीतत्वात् ब्रह्मयज्ञे एव विनियोग इति मीमांसा.

अनारम्भः Non-commencement, not undertaking; विकारं खलु परमार्थतोऽज्ञात्वा ऽम्भः प्रतीकारस्य ऽ. 3; ऽम्भो हि कार्याणां प्रथमं बुद्धिलक्षणम्.

अनारम्भण *a.* Having no support (for अनालम्बन); also written अनारम्बण. यदिदमन्तरिक्षमनारम्बणमिव केनाक्रमेण यजमानः स्वर्गं लोकमाक्रमत Br. Up. 3. 1. 6.

अनारोग्य *a.* [नास्ति आरोग्यं यस्मात् न. ब.] Unwholesome, not conducive to good health, fatal to health; अनायुष्य-मनारोग्यमस्वर्ग्यं चातिभोजनम् Ms. 2. 57. -**रोग्यम्** Sickness, indisposition; ऽकर unhealthy, unwholesome.

अनार्जव *a.* Crooked; dishonest. -**वम्** 1 Crookedness (moral also), fraud, insincerity कामिन्यः श्रद्धुरनार्जवं नरेषु ऽ. 8. 11. -2 [नास्ति आर्जवं सारल्यं स्वाच्छन्द्यं वा यस्मिन्] Disease.

अनार्तव *a.* (-ची *f.*) Unseasonable, inopportune, premature (as a flower blossoming out of season). -**वा** A girl who has not attained to puberty (the menstruation period).

अनार्य *a.* Not respectable (not deserving to be styled आर्य), not polite or decent; vulgar; not belonging to an Arya, unworthy, vile, base, mean, wretched; अनार्यानार्यलिङ्गिनः Ms. 9. 260; अनार्यायां समुत्पन्नो ब्राह्मणात् 10. 66; H. 4. 22; क्रीकटा नाम देशोऽनार्यनिवासः Nir. void of Āryas; शकुन्तलयामनार्यमाचरितं तेन राज्ञा ऽ. 4 the king has behaved basely or unworthily towards Śakuntalā; कदाचिदस्मिन्नप्यनार्योऽनार्यमाचरिष्यति Ve. 4. न मां कामेष्वाचार्येषु प्रचारयितुमर्हसि । Bu. ch. 4. 96. -**र्यः** 1 One who is not an Ārya. -2 A country not inhabited by the Āryas. -3 A Śūdra. -4 A Mlechchha. -5 An ignoble person. -**Comp.** -**कर्मिन्** *a.* doing work unbecoming an Ārya or becoming only a non-Ārya. -**ज** *a.* of vile or base origin. (-**जम्**) [अनार्यदेशे जातम्] agallochum (being produced in the country of the Mlechchhas &c.). (Mar. अगर) -**जुष्ट** *a.* discarded by the good, not practised or observed by the Āryas or respectable people. -**ता** Vileness, unworthiness; अनार्यता निष्ठुरता क्रूरता निष्क्रियात्मता । पुरुषं व्यञ्जयन्तीह लोके क्लृषयोनिजम् ॥ Ms. 10. 58. -**तिक्तः** [अनार्यप्रियः तिक्तः शाक. त.] N. of the plant Gentiana Cherayta Rox. (Mar. किराईत). -**समाचारः** bad conduct; न चानार्यसमाचारः कश्चित् तत्र भविष्यति । Mb. 3. 239. 21.

अनार्यकम् [अनार्यदेशे भवम् अनार्यकम्] Agallochum or aloe wood. (Mar. अगर).

अनार्ष *a.* 1 Not belonging to the R̥ṣis, not Vedic; not belonging to the text of a Vedic hymn (as इति used in the Padapāṭha with certain words not followed in

the Samhitā by इति); सम्बुद्धौ शाकल्यस्येतावनार्षे P. I. 1. 16 (= अवैदिके Sk.). -2 Not added to a R̥ṣi's name (as an affix); P. IV. 1. 78.

अनार्षेय = अनार्ष.

अनालम्ब *a.* Without support or stay; कथंकारमनालम्बा कीर्तिर्यामधिरोहति ऽ. 2. 52. -**म्बः** Want of support; despondency. -**म्बी** Śiva's lute.

अनालम्बु (म्बु) का A woman during menstruation (रजस्वला).

अनालाप *a.* [न. ब.] Reserved, taciturn. -**पः** Reserve, taciturnity.

अनालोकः Absence of light, darkness; अनालोकमयं लोकम् । Śiva B. 28. 71.

अनालोचित *a.* Unseen, unheeded, unconsidered, unexpected, not well considered or examined, rash.

अनावया *a.* Ved. 1 Not yielding or desisting. -2 (अनावयस्) Not having the power of causing conception; Av. 7. 90. 3.

अनावर्तिः *f.* Non-return (to birth), final emancipation.

अनावर्तिन् *a.* Not recurring or returning; ऽर्ती काले व्रजति स वृथा तन्न गणितम् Bh. 3. 115.

अनावप *a.* One who does not acquire anything new; Mb. 3.

अनाविद्ध *a.* 1 Not pierced or wounded; unperforated; ऽर्द्धं रत्नम् ऽ. 2. 10. -2 Unhurt, uninjured.

अनाविल *a.* 1 Not turbid or muddy, pure, clear, pleasant (प्रसन्न); व्यकसद्विकसद्विलोचनेभ्यो दददालोकमनाविलं बलेभ्यः ऽ. 20. 38. -2 Not marshy, wholesome, salubrious, as a country Ms. 7. 69 (रोगोपसर्गाद्यैरनाकुल).

अनावृत्त *a.* Not returning, not repeated, being for the first time; मलमासेप्यनावृत्ता तीर्थयात्रां द्विवर्जयेत्.

अनावृत्तिः *f.* 1 Non-return, absence of repetition or recurrence. -2 Non-return (to birth), final emancipation.

अनावृष्टिः *f.* Drought, one of the kinds of ईति q. v. तेन द्वादशवार्षिक्यामनावृष्ट्या महात्मना । वृष्टं सस्यविवृद्धपर्यं मिषतो वज्रपाणिनः ॥ Mb. 3. 126. 42.

अनावस्कः Uninjured condition.

अनाश *a.* [न. ब. नास्ति आशा यस्य] 1 Hopeless, despondent. -2 [नास्ति नाशो यस्य] Imperishable, living, undestroyed.

अनाशक *a.* [न आ सम्यक् यथेच्छम् आशः अशनं यस्य, न नाशो यस्य वा, न. ब. कप्] Devoid of full enjoyment or indestructible, not hurtful. -**कम्** Fast, abstaining from eating even to death; यज्ञेन दानेन तपसाऽनाशकेनैतमेव विदित्वा मुनिर्भवति Br. Ār. Up. 4. 4. 22; Y. 3. 154.